

بررسی انسجام و پیوستگی گفتمان در افراد ۷۴-۱۹ ساله طبیعی فارسی زبان

زهرا قیومی انارکی^۱، زهرا بابائی^۲

۱. استادیار دانشگاه علوم پزشکی مشهد ghayoumiz@mums.ac.ir

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد گفتار درمانی Zahra_babaiy71@yahoo.com

مقدمه: با آغاز پژوهش‌ها در زمینه مسائل شناختی، مطالعه در زمینه زبان در سنین بالا نیز مورد توجه محققان قرار گرفته است، زیرا سالخوردگی با تغییراتی در عملکرد شناختی همراه است که این تغییرات بر مهارت‌های زبانی فرد اثر می‌گذارد. از جمله این تغییرات تأثیری است که شناخت بر روی مهارت انسجام گفتمان افراد می‌گذارد. از آنجا که آگاهی از روند تغییرات زبانی همزمان با افزایش سن می‌تواند به حفظ و ارتقای ارتباط در افراد سالمند کمک کند، در این مطالعه به بررسی ویژگی‌های گفتمان در افراد سالمند پرداخته شده است.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی-تحلیلی و از نوع مقطعی است. در این مطالعه گفتمان ۸۸ فرد بزرگسال در دامنه سنی ۱۹ تا ۷۴ سال مورد بررسی قرار گرفت. ارزیابی توانایی‌های گفتمان روایتی با استفاده از آزمایش توصیف تصویر انجام شد. از هر شرکت‌کننده خواسته شد، داستانی را با کمک تصاویر سریالی متشکل از شش تصویر، روایت کند. در نهایت گفتمان‌های واج‌نویسی شده از جهت شاخص انسجام پیوستگی تحلیل شدند.

نتایج: در این پژوهش، از شاخص‌های آماری توصیفی، همچون میانگین و انحراف معیار جهت توصیف نمونه‌ها و از روش ANOVA برای مقایسه میانگین‌ها در گروه‌های مختلف و از آزمون Scheffe برای تعیین تفاوت‌ها در گروه‌ها استفاده شده است.

متغیرهای میزان انسجام ارجاع ($p=0.004$)، میزان انسجام ربطی ($P=0.01$)، میزان کل انسجام ($P=0.01$) و پیوستگی ($p=0.00$) بین گروه‌های مختلف تفاوت معناداری دارد. نتیجه‌گیری یکی از علت‌های احتمالی کاهش میانگین انسجام ارجاع، انسجام واژگانی و نمره کل انسجام و همچنین میانگین میزان پیوستگی، با افزایش سن می‌تواند نیاز گفتار پیوسته به یکپارچگی منابع شناختی مختلف مانند استدلال، توجه و حافظه برای واژگان و گفتمان باشد. در نتیجه کاهش این توانمندی‌های زبانی با افزایش سن می‌تواند به دلیل نقصان در این منابع باشد. لازم به ذکر است این مطالعه صرفاً برای بررسی تغییرات زبانی مربوط به سن در افراد طبیعی صورت نگرفته، بلکه این مطالعه آسیب‌های زبانی ایجاد شده در اثر تروما، سکته، آلزایمر را هم در نظر گرفته است. و در ایجاد یک معیار کنترل متناسب با سن، برای ارزیابی ماهیت آسیب‌های زبانی افراد مسن که بیشتر در معرض خطر این آسیب‌ها هستند بسیار ضروری است.

کلمات کلیدی: سالخوردگی، گفتمان روایتی، انسجام، پیوستگی.